

CEPLJENJE PROTI KLOPNEMU MENINGOENCEFALITISU JE EDINA UČINKOVITA ZAŠČITA

Cepljenje je priporočljivo vsem ljudem, ki se gibljejo v naravi:

- v gozdu, parku, na vrtu, travniku, domačem dvorišču;
- tabornikom, zeliščarjem, gobarjem, čebelarjem;
- profesionalnim in rekreativnim igralcem golfa, tekačem, kolesarjem in drugim, ki izvajajo športne aktivnosti v naravi;
- pohodnikom, planincem, vrtničarjem.

Za zagotovitev zaščite se cepimo s tremi odmerki cepiva:

- 1. odmerek:** dan 0, kadarkoli v letu.
- 2. odmerek:** od 14 dni do 3 mesece po prvem odmerku.
- 3. odmerek:** 5 do 12 mesecev po drugem odmerku.

Prvi poživitevni odmerek moramo prejeti po treh letih, vsak nadaljnji na tri do pet let (odvisno od starosti).

Osebe z akutno vročinsko boleznijo in tisti, ki so alergični na jajčne beljakovine ali sestavine cepiva, se ne morejo cepiti.



PREVENTIVNI ZAŠČITNI UKREPI PRED UGRIZI KLOPOV

Uporabljajmo svetla oblačila iz gladkega materiala, ki klopom onemogočajo, da bi se oprijeli.

Odkrite dele telesa večkrat premažimo s snovmi, ki odganjajo mrčes (repelenti).

Med zadrževanjem v naravi, zlasti ko se vrnemo domov, opravimo temeljit pregled telesa. Posebno pozornost posvetimo poraščenim delom telesa, kožnim gubam, uhljem, pazduham in dimljam. Preglejmo še šive na obleki, v njih se pogosto skrivajo klopi.

KAJ STORITI, ČE SMO OPAZILI KLOPA?



Predvsem brez panike. Klopa odstranimo takoj, najbolje s posebno pinceto. Ukrivljene kleščice pincete omogočajo, da klopa primemo za glavico in ga odstranimo brez poškodbe kože. Na klopa ne dajemo olja, alkohola in drugih tekočin, ker je verjetnost za okužbo pri takem odstranjevanju večja.

KLOPNI MENINGOENCEFALITIS IN BORELIOZA



PREPREČIMO OKUŽBO

KLOPNI MENINGOENCEFALITIS

Klopni meningoencefalitis povzročajo **virusi**, ki se z ugrizom klopa prenesejo v človeka. Okužba lahko poteka brez simptomov, kot lahko vročinska bolezen ali z znaki vnetja možganskih ovojnic in možganov.

Značilna bolezen poteka v dveh fazah: **kratki, neznačilni vročinski bolezn**i sledi obdobje brez težav in nato **vnetje osrednjega živčevja**.

Možnosti zdravljenja so omejene zgolj na lajšanje znakov bolezni, ki trajajo, dokler organizem sam ne premaga povzročitelja. Prav zato je preventivno cepljenje še toliko bolj smiselno.

Klopni meningoencefalitis **lahko pusti trajne posledice**:

- glavobole,
- vrtoglavico,
- zmanjšano sposobnost koncentracije,
- motnje v delovanju avtonomnega živčnega sistema,
- motnje razpoloženja in sluha,
- ohromitev mišic, zlasti mišic ramenskega obroča.

Bolezen se le redko konča s smrtjo.

OKUŽBO LAHKO PREPREČIMO S CEPLJENJEM.

LYMSKA BORELIOZA

Lymsko borelioza povzročajo **bakterije**, ki se z ugrizom klopa prenesejo v človeka.

Zelo pomembno je, da ne spregledamo prve faze bolezni, ki se začne **s kožnimi spremembami**. Za to fazo je značilen **rdeč kožni madež, ki se postopno širi, osrednji del pa blede**. Od 3 do 32 dni po klopovem ugrizu se razvije **obročast izpuščaj**. Če ga opazimo, moramo takoj obiskati zdravnika, ki bo bolezen zdravil z antibiotiki.

Pomembno je, da običajno alergično reakcijo kože, ki se pojavi takoj po klopovem ugrizu, razlikujemo od kožne spremembe, ki je značilna za lymsko borelioza.



Klop živi najraje v vlažnem in senčnem območju, najpogosteje na območjih listnatih gozdov z bujno podrastjo. Pri prehodu na človeka pride klop najpogosteje v stik z okončinami. Išče nežne predele kože, ki jih lažje prede.

Klopi so nevarni, ker:

- povzročajo lokalna vnetja (klop je tujek, ki v koži sproži lokalno vnetje),
- prenašajo povzročitelje bolezni.

V Sloveniji ljudje najpogosteje obolevajo za dvema boleznima, ki ju prenašajo klopi:

LYMSKO BORELIOZO in KLOPNIM MENINGOENCEFALITISOM.

